

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Существительные-заимствования рубежа XX–XXI веков
(на материале «Самого новейшего толкового словаря
русского языка XXI века» Е. Л. Шагаловой)»**

Крапивницкая Татьяна Валерьевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 60 страниц, 1 приложение, 20 использованных источников.

Ключевые слова: ЗАИМСТВОВАНИЯ, ТЕМАТИЧЕСКАЯ ГРУППА, ЭТИМОЛОГИЯ, ГРАММАТИЧЕСКАЯ МАРКИРОВАННОСТЬ, ВАРИАТИВНОСТЬ.

Объект исследования – заимствования-существительные, вошедшие в русский язык в первом десятилетии XXI вв. и получившие актуализацию. Авторская картотека содержит 400 лексем исследуемой группы.

Источник фактического материала – «Самый новейший толковый словарь русского языка XXI века», составленный Е. Н. Шагаловой (М., 2011). Данный словарь предоставляет возможность разноаспектного описания лексем, их многоплановой характеристики.

Цель работы – выявить структурно-семантические, этимологические и грамматические особенности заимствованной лексики русского языка обозначенного периода.

Задачи работы:

1) рассмотреть теоретические аспекты описания заимствованной лексики в русском языке;

2) выделить лексические единицы – имена существительные иноязычного происхождения и систематизировать их в картотеке;

3) осуществить семантическую классификацию исследуемых слов: выделить тематические группы, дать им характеристику с точки зрения однозначности/многозначности;

4) выявить происхождение выделенных слов;

5) дать грамматическую характеристику заимствованным словам исследуемой группы;

6) рассмотреть вариативность выделенных лексических единиц.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации.

Проведенный нами анализ исследуемой группы слов показывает, что заимствования-существительные русского языка первого десятилетия XXI века представляет собой отдельную группу, являющуюся «важной составляющей неологического процесса». Они не только участвуют в пополнении словарного состава русского языка, но и включаются в сложные лексические, словообразовательные и грамматические отношения с другими словами.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай працы 60 старонак, 1 прыкладанне, 20 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ЗАПАЗЫЧАННІ, ТЭМАТЫЧНАЯ ГРУПА, ЭТЫМАЛОГІЯ, ГРАМАТЫЧНАЯ МАРКІРАВАНСЦЬ, ВАРЫЯТЫЎНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання – запазычанні-назоўнікі, якія ўвайшлі ў рускую мову ў першым дзесяцігоддзі XXI стагоддзя і якія атрымалі актуалізацыю. Аўтарская картатэка змяшчае 400 лексем доследнай групы.

Крыніца фактычнага матэрыялу – «Самы найноўшы тлумачальны слоўнік рускай мовы XXI стагоддзя», складзены Е.Н. Шагалавай (М., 2011). Гэты слоўнік дае магчымасць рознааспектнага апісання лексем, іх шматпланавай характарыстыкі.

Мэта працы – выявіць структурна-семантычныя, этымалагічныя і граматычныя асаблівасці запазычанай лексікі рускай мовы пазначанага перыяду.

Задачы працы:

1) разгледзець тэарэтычныя аспекты апісання запазычанай лексікі ў рускай мове;

2) вылучыць лексічныя адзінкі – назоўнікі іншамоўнага паходжання і сістэматызаваць іх у картатэцы;

3) ажыццявіць семантычную класіфікацыю даследаваных слоў: вылучыць тэматычныя групы, даць ім характарыстыку з пункту гледжання адназначнасці/шматзначнасці;

4) выявіць паходжанне выдзеленых слоў;

5) даць граматычную характарыстыку запазычаным словам доследнай групы;

6) разгледзець варыятыўнасць выдзеленых лексічных адзінак.

У рабоце выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у ходзе апісання прымяняліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі.

Праведзены намі аналіз доследнай групы слоў паказвае, што запазычанні-назоўнікі рускай мовы першага дзесяцігоддзя XXI стагоддзя ўяўляе сабой асобную групу, якая з'яўляецца «важным складнікам неалагічнага працэсу». Яны не толькі ўдзельнічаюць у папаўненні слоўнікавага складу рускай мовы, але і ўключаюцца ў складаныя лексічныя, словаўтваральныя і граматычныя адносіны з іншымі словамі.

ABSTRACT

Thesis: 60 pages, 1 appendix, 20 used sources.

Key words: BORROWING, THEMATIC GROUP, ETYMOLOGY, GRAMMATICAL MARKING, VARIABILITY.

The object of the research is borrowings-nouns included in the Russian language in the first decade of the 21st century and received actualization. The author's card index contains 400 lexemes of the studied group.

The source of the actual material is "The Latest Explanatory Dictionary of the Russian language of the 21st century" by E. L. Shagalova (M., 2011) which provides a possibility of a multi-aspect description of lexemes and their multi-dimensional characteristics.

The purpose of the work is to reveal structural, semantic, etymological and grammatical features of the borrowed Russian language vocabulary of the designated period.

To achieve this purpose we have sought to solve the following tasks:

- 1) to consider the theoretical aspects of the description of the borrowed vocabulary in Russian;
- 2) to pick out nouns of the foreign origin and to classify them in card index;
- 3) to carry out the semantic classification of the studied words: to identify thematic groups, to characterize their monosemantic and polysemantic meanings;
- 4) to identify the origin of the words under study;
- 5) to give a grammatical characteristic of the borrowed words under study;
- 6) to consider the variability of the chosen lexical units.

Methods: descriptive method based on the analysis of the language facts, linguistic observation, classification and systematization.

Our analysis shows that borrowings-nouns of the Russian language of the first decade of the 21st century are a separate group, which is an "important component of neological process". They don't only participate in the replenishment of the Russian language vocabulary but are also included in the complex lexical, word formation and grammatical relations with the other words.